

בשארית כוחותיו, רגעים לפני הסתלקותו, כתב הגאון המלומד בנסים, הצדיק רבי אריה לייב צינץ זי"ע, רבה של פלוצק שבפולין, על לוח עץ את נוסח מצבתו: "מי שישתדל בהדפסת ספריי, אעמוד לו למליץ יושר בעולם העליון" • רבני וחברי 'מכון להוצאת ספרי מהרא"ל צינץ', חושפים בשיחה מיוחדת את הרוחש והמתרחש מאחורי הקלעים של ההדרת תורתו מחדש, מגלים טפח ממסכת הישועות המופלאות שראו התורמים להדפסת ספריו ומפתיעים בעדויות מדהימות על הרבצת תורה חסרת תקדים

הדהב טהרה

ברוך גוטליב

חדת קודש שררה בחדר. את המתח ניתן היה למשש בידיים. סיעת תלמידים מובחרים, ובראשם בעל 'החידושי הרי"ם' מגור זצוק"ל, מקיפים את מיטת רבם האהוב, הצדיק הקדוש, הגאון המלומד בנסיים, רבי אריה לייב צינץ, רבה של פלוצק שבפולין, הידוע גם בכינוי 'המהרא"ל צינץ', שעוד בנערותו סמך ידיו 'הנודע ביהודה' עליו בהתלהבות רבה, ובישיבתו למדו רבים מגאוני הדור, כמו רבי אברהם מטשכנוב, רבי יעקב גזונדהייט ועוד.

ביתו התפרסם כתלפיות לכל מבקש ישועה ומזור ורבו מאוד הנסים והנפלאות שסופרו בפי העם על התקיימות כל הבטחותיו וברכותיו. והנה הגיע הרגע. נר אלוקים טרם יכבה. הצדיק הישיש על ערש דווי. האווירה הקודרת הופרה למראה פני הצדיק המאירות כמלאך אלוקים ונהרה של זיו שלא מן העולם הזה נסוכה על פניו. לפתע מרים הצדיק את קולו החלוש, ומפיו נשמעות מילים רבות משמעות: "כמו שלמדתי כאן בעולם הזה, גם שם אמשיך ללמוד!" ומיד הוא מחווה באצבעו על לוח עץ שנח בפינת החדר, ומבקש שיביאוהו אליו.

התלמידים הנרגשים חשים שהם עדים למעמד היסטורי. רבם כותב, בשארית כוחותיו, על לוח העץ את נוסח מצבתו, והוא מבקש ומבטיח: "מי שישתדל בהדפסת ספריי, אני אעמוד לו למליץ

ישר בעולם העליון".

מעייניו הטהורות לא נעלמו מבטי התימהון, ההלם וההתרגשות שאחזו בסובבים. הלא אין זה דבר ריק. הבטחה כה מקיפה וגורפת, אותה הוא מבקש לחרוט באבן לעד ולדורי דורות... והנה פיו הקדוש, אמר אז במילים ברורות: "אם אדם תולה שלט על חנותו, אות הוא כי יש לו מה למכור!".

מיד לאחר מכן עלתה נשמתו בסערה השמימה, ועל ציון הקודש נחרט הנוסח שכתב הצדיק. אותה מצבה שרדה עד עצם היום הזה, בבית העלמין היהודי הגדול בוורשה, בירת פולין.

מאז אותו היום, התפרסמה ההבטחה ורבים שחפצו בישועה ורפואה ומילוי משאלות לבם, נהגו

במהלך השנים להדפיס את אחד מסדרת חיבוריו וחידושיו, המונים למעלה מ־30 ספרים. רבבות ראו בעיניהם במרוצת השנים את הפלא הגדול, איך יש "מליץ יושר בעולם העליון".

להגשים את היעד המקורי

לפני עשור בדיוק, בשנת תשס"א, הוקם 'מכון מהרא"ל צינץ' על ידי הרב חנוך וידיסלבסקי והרב אריה לייב פפר – שני תלמידי חכמים מובהקים המתגוררים באשדוד ששמו להם למטרה להפיץ, ככל האפשר, את דברי תורתו של אותו צדיק, המהרא"ל צינץ, כרצונו הקדוש – אותו הביע במילים ברורות, רגעים לפני פטירתו.

עשר שנים בדיוק פועל ויוצר 'מכון מהרא"ל צינץ', שהיה לחידוש בתחום היצירה התורנית. הרעיון שעמד בבסיס הקמת המכון, ונראה אז, לפני עשר שנים, מעט יומרני – הצליח להגשים את עצמו והפתיע גם את הספקנים הגדולים ביותר.

המכון, ששם לו למטרה להוציא מחדש את ספריו, הצליח להוציא לאור, במהדורות נאות כפי שלא היו מעודן, חלק נכבד מספריו של אותו גאון. השאר – בדרך. דרך ארוכה שעדיין לא הסתיימה. עשרות כרכים שיצאו לאור מחדש, אלפי ישועות, עשרות אלפי עותקים, הרבצת תורה בקנה מידה ענק. אלו הפרטים העולים מתוך שיחה שקיימנו עם שני מייסדי וראשי המכון, על הדרך הארוכה שעשו על מנת להגשים את רצונו של אותו גאון וצדיק.

"הבטחתו של המהרא"ל צינץ הייתה ידועה

והיא נעשתה באופן מלא, כפי שביקש.

ההבטחה של המהרא"ל צינץ הייתה ידועה ונעשתה באופן מלא, כפי שביקש.

התלמידים חשים שהם עדים למעמד היסטורי. רבם כותב, בשארית כוחותיו, על לוח העץ את נוסח מצבתו, והוא מבטיח: "מי שישתדל בהדפסת ספריי, אני אעמוד לו למליץ יושר בעולם העליון"

לנו שנים רבות, טרם הקמנו את המכון הנושא את שמו. אפשר היה למצוא בעשרות השנים האחרונות את ספריו של המהרא"ל צינץ, לפחות חלק מהם, בבתי מדרש שונים", אומרים ראשי המכון. "שכן, ההבטחה של המהרא"ל עשתה את שלה ובמהלך השנים היו אנשים שונים שביקשו ישועה לעצמם ולשם כך הדפיסו את אחד מספרי הגאון במהדורה נוספת, מתוך רצון שהדפסתה תעלה 'רפואה' לצורכיהם. בדרך כלל היו הספרים מחולקים בבתי מדרש ובישיבות.

"אלא שכאשר הרהרנו בסגולה זו, הבחנו כי המבקשים להיוושע בזכותה של אותה סגולה יעילה, אמנם מקיימים את דבריו של המהרא"ל צינץ, אך קשה לומר כי רצונו מושלם במלואו. הרי עיקר מטרתו בהבטחתו הייתה כי דברי תורתו יתפורזו בעולם, ותלמידי חכמים שבכל אתר ואתר יגנו בספריו. אולם, מאחר והספרים שיצאו לאור במהלך השנים היו בעלי אותיות שבורות וקשות ללימוד, לא היו רבים שלמדו בספרים, וכך בעצם רצונו וחפצו יושמו רק באופן חלקי.

"זה היה הרגע שהביא להקמת המכון. היחמה שלנו הייתה: הוצאת ספריו של המהרא"ל צינץ במהדורות נאות ומתוקנות, על מנת למלא את רצונו הטהור, אותו – יש לזכור – הביע דקות ספורות טרם הסתלק לעולמו, ואשר נחרת על מצבתו".

להציל חבר שנקלע למצוקה

"בצעדים הראשונים שעשינו, טרם הקמת המכון, באנו בדברים עם הרב שמואל זילברברג מבני ברק, נכדו של הגאון רבי אברהם בנימין זילברברג זצ"ל, שנודע בכינויו 'הפיטסבורג'ר רב'. ידענו כי הרב זילברברג עסק במלאכה שבה עסק רבות סבו והוציא לאור ספרים רבים מחיבוריו של המהרא"ל צינץ, בכך סייע ליהודים רבים שביקשו וייחלו לישועה, להגיע אליה באמצעות קיום רצון הצדיק.

"כאשר שוחחנו עמו, שמענו ממנו כיצד החל הוא עצמו לעסוק בהוצאת הספרים, בדרכו של סבו. הוא סיפר לנו, כי ידיד אישי שלו, המתגורר עד היום באזור המרכז, פנה אליו וביקש ממנו עזרה לצרתו. אותו חבר לא נפקד בילדים שנים רבות, ושיווע לזרע של קיימא. ברגע של מחשבה, הוא הוציא את אחד מספרי הגאון מהרא"ל צינץ שהיה מונח בארון הספרים בביתו, הניח אותו בידי אותו חבר והציע לו לנסות את הסגולה – ולהדפיס את הספר.

"לפני כן לא עסק הרב זילברברג הנכד בהוצאת הספרים. היה זה רק רעיון פתאומי שצץ במוחו והוא החליט לנסותו. אותה סגולה אכן פעלה את פעולתה באופן מופלא. לאחר עשרה חודשים, בדיוק מיום הדפסת המהדורה החדשה של הספר, נושע אותו ידיד ונולדה לו בת.

"כאשר ראה הרב שמואל זילברברג כי הסגולה פועלת, החליט להתמסר להוצאת הספרים, ובעצמו עסק בכך, תוך השקעת הונו ואונו. בהמשך הגיעו אליו אנשים ומשפחות שביקשו ישועה,

כשהם מביעים במו פיהם את רצונם להשתתף בהוצאת הספרים. כך הפך לכתובת עבור כל מי שחפץ לבצע את הסגולה העתיקה.

"גדולי תורה רבים, בני הדור הקודם, שלחו אל הרב זילברברג אנשים שהיו זקוקים לישועה. מרן ה'סטייפלר', בעל 'הקהילות יעקב' זצוק"ל, המליץ רבות על הדפסת ספרי המהרא"ל צינץ כסגולה שפועלת ואף שלח בעצמו 'מבקשי ישועה'.

"לאחר הפסקה של מספר שנים, אשר במהלכן ספרי המהרא"ל צינץ כמעט ולא הודפסו, בוודאי לא באופן הראוי באמת ללימוד, התחלנו בהוצאת הספרים מחדש, לתועלת החפצים ביישום הסגולה. ניתן לומר כי לראשונה ניתנה אפשרות אמיתית ליושבי האוהל ללמוד בספרים.

"הרי עיקר הכוונה בהוצאת הספרים, הייתה הלימוד בספרים", מדגישים מנהלי המכון. "אם האותיות שבורות והספר כמעט ולא ראוי ללימוד – חסרה כאן מטרת הסגולה. שלא לדבר על עומק הדברים של המהרא"ל צינץ, המפורסם בכינויו, 'רבי לייבוש חריף' – שהרי אותם דברים חריפים אינם שווים לכל נפש בהבנתם, ללא ביאורים מספיקים".

להמשיך לדבוק במקור ההצלחה

כ־30 ספרים חיבר המהרא"ל צינץ. הם צפויים לצאת לאור בכ־70 כרכים שונים, במהדורה היוצאת לאור על־ידי המכון. הספרים מודפסים בפאר והדר, בגופן (פונט) חדשני, בתוספת הערות והארות, ההופכים את הלימוד לחוויה בפני עצמה. הרב וידיסלבסקי: "במהלך העבודה על הוצאת הספרים במהדורות מתוקנות ומפוארות, מצאנו כתבי יד מקוריים, ובהשוואה שעשינו עם הספרים שיצאו לאור גילינו שגיאות מהותיות, אותן כמובן תיקנו בספרים שהוצאנו לאור במסגרת המכון.

"בתקופה זו עוסק המכון בעת ובעונה אחת בההדרתם של שבעה מספרי המהרא"ל צינץ. העבודה על הספרים מתבצעת במקביל, תוך רצון להשלים את הוצאתם במהירות האפשרית ובאיכות המרבית".

הציבור נענה, כפי שציפיתם, וסייע בידכם בהדרת הספרים?

"בוודאי. רבבות השתתפו במהלך השנים במימון הוצאות הדפסת הספרים. העדות על הבטחתו של המהרא"ל צינץ עושה לה כנפיים, בין היתר לאור העדות הברורה, החקוקה עד היום הזה מעל גבי מצבתו שבוורשה.

"אלפים, מהארץ ומחו"ל, משתתפים מדי חודש בחודשו במימון פעילות המכון, באמצעות הוראת קבע חודשית. אני מסופק כמה מאנשים אלו היו ממשיכים בתרומה קבועה זו, אילו לא היו רואים, כל אחד ואחד מהם, ישועות בעיניניהם הפרטיים.

"מלבד עצם הסגולה שיש בהוצאת ספרי מהרא"ל צינץ, יש בכך משום קיום רצונו של אחד מגדולי גאוני הדורות הקודמים. ספריו מלאים בפלפולים ודברי תורה מופלאים. הוצאת ספריו היא זכות גדולה כשלעצמה ויש בה משום הפצת והרצת תורה של ממש".

אורו פניו

מרן הגר"ח קנייבסקי: "עכשיו שאפשר ללמוד בספרים – הסגולה חזרה וקיימת!"

כאשר הובאו ספרי מהרא"ל צינץ במהדורה החדשה לפני מרן הגאון רבי חיים קנייבסקי, אורו פניו, אחז בספרים ואמר בהתרגשות: "אבא ז"ל (מרן הגאון רבי יעקב ישראל קנייבסקי, ה'סטייפלער', בעל 'קהילות יעקב') אמר תמיד שהסגולה הידועה להוציא ספריו של המהרא"ל צינץ שהבטיח ישועות למדפיסים, היא דווקא כאשר ילמדו בהם. היות

וקשה להבין והדפוס מטושטש – קצת נחלש העניין. והנה עתה, לאחר שהגיהו והוציאו הכול מחדש כפי שאני רואה – אם כן הסגולה הידועה חזרה וקיימת וודאי שיש בזה עניין גדול!".

סגולה לכל סוגי הצרות כך העידו גדולי ישראל

הגאון הקדוש, רבי צדוק הכהן מלובלין, אמר על הבטחתו של המהרא"ל צינץ: "הרי הבטיח הגון שיעשה טובה לכל המשתדלים והמסייעים בהוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת שעשה טובה לכולם". גם ב'שם הגדולים החדש' מובא באשר להבטחה המופלאה, במילים מופלאות לא פחות: "לא נפל מדבריו ארצה, כי כן שמענו וכן ראינו שנעשה לאנשים רבים נסים גדולים על ידי זה, כי דחו לנפול ובזכות זה זכו ונתרפאו וניצולו".

מרן ה'סטייפלר', בעל ה'קהילות יעקב' זצוק"ל אמר במילים שאין ברורות מהן: "זאת סגולה לכל סוגי הצרות, ולהרבה זה הועיל!".

האדמו"ר רבי דוד אבוחצירא העיד בעצמו: "אני מכיר באופן אישי רבים שנושעו בזכות הדפסת ספרי המהרא"ל צינץ, וכל מי שיש בו שכל ודעת – בוז יבוז כסף וזהב, וייתן ידו בסגולה הגדולה הזאת!".

הופיעו ויופיעו

הוצאת 'מכון מהרא"ל צינץ' הוציאה לאור עד כה אחד עשר מספריו, בלמעלה מעשרים כרכים, של הגאון הנודע, בצורה מפוארת ומהודרת: יעלת חן – הלכות כתובות, הגדה של פסח – ברכת השיר, מלוא העומר – מגילות, גרש ירחים על מסכת גיטין, מעייני החכמה על מסכת בבא מציעא, מקצוע בתורה – הלכות הלואה, חידושי מהרא"ל – הלכות ריבית, יין המשמח על הלכות יין נסך, טיב קידושין – הלכות קידושין, מסכת אבות עם ליקוטי ופניני מהרא"ל ומירות שבת.

בקרב עומדים בע"ה לראות אור הספרים הבאים: אילת אהבים – מסכת כתובות, מלוא העומר על התורה, גור אריה על ש"ס, מגן האלף על הלכות פסח, גט מקושר על הלכות גיטין ועוד שורה של ספרים הנמצאים על שולחן העריכה.

שורתפות בהדפסתם והוצאתם לאור של ספרים אלו היא ערובה מובטחת לישועות שהבטיח הצדיק במילותיו המפורשות טרם הסתלקותו.

הילדים שנולדו, המועמדים שנשרו, התובעים שנוצחו עדויות מכלי ראשון

עדויות רבות הצטברו, במהלך השנים, ב'מכון מהרא"ל צינץ', על אנשים שנושעו, שלא כדרך הטבע, ברפואה, פרנסה, שידוכים ובכל סוגי המצוקות, לאחר שנדבו מממונם לטובת הדפסת ספרי המהרא"ל צינץ. לא את כל העדויות האישיות ניתן לפרסם, עקב צנעת הפרט. הנה כמה סיפורי מופת, הממחישים את כוחה העצום של סגולה זו.

רבי דוד כובד בסנדקאות

משפחה המתגוררת בנהריה לא זכתה להיפקד בילדים שנים ארוכות. בהיותם מבאי ביתו של האדמו"ר רבי דוד אבוחצירא, פנו אליו בני הזוג, על מנת לבקש את עצתו. רבי דוד אמר להם: "תשתדלו בהדפסת ספרי המהרא"ל צינץ".

הזוג נדב סכום להדפסת אחד מספרי המכון, בהידור רב, והפצתו חינם בבתי מדרש. בני הזוג לא הסתפקו בכך, וזיכו איתם עוד כמה מבני המקום, שרצו גם הם בנטילת חלק בסגולה מופלאה זו.

והנה הגיע היום הגדול: כעבור זמן לא רב מאז החלו בני הזוג לסייע למכון, הם נושעו בבן זכר. אנשי המכון השתתפו בשמחת הברית כאורחי הכבוד והאדמו"ר רבי דוד אבוחצירא כובד בסנדקאות.

הבטחה מיוחדת ביום ההילולא

משפחת ת' הממתינה גם היא שנים רבות לזרע של קיימא, שמעה על דבר הישועה, ונדרה בג' באייר – יום ההילולא של מהרא"ל צינץ, סכום נכבד להדפסת ספריו. נערכה עבורם תפילה מיוחדת ליד ציונו הקדוש של המהרא"ל בוורשה. בחורף שלאחר יום ההילולא התבשרו כולם על לידת הבת, בשעה טובה ומוצלחת.

בני הזוג סיפרו כי לאורך כל התקופה שלפני לידת בתם, הם חוו נסים גלויים. לדבריהם, חשו כי יש להם מליץ יושר מלמעלה, הדואג להם לאורך כל הדרך.

אל מול בעלי הקשרים

עובד באחת הרשויות הממלכתיות עשה שנים רבות את מלאכתו נאמנה לשביעות רצון הממונים עליו. אט אט התקדם בסולם הדרגות ושאף להגיע לתפקיד מסוים. לתפקיד זה לטשו עיניים עוד רבים שהתחרו עמו על קבלת המעמד הנכסף. מאחר ולחלקם היו 'הקשרים הנכונים', סיכוייו של האיש לא היו רבים.

לאחר התחבטויות רבות, החליט להגיש גם הוא מועמדות לתפקיד, במקביל לתרומת סכום נכבד ל'מכון מהרא"ל צינץ', שהוקדש כסיוע להדפסת הספרים. באופן מופלא במיוחד, שאר המועמדים 'נשרו' בדרך זו או אחרת. ואילו חסר הקשרים והמרפקים זכה בתפקיד.

התביעה נמחקה והתובעים חויבו

ש' א' הוא איש עסקים מוכר היודע להשתמש נכונה במתנת העושר בה חונן משמים. ידו פתוחה לצדקה והוא מבורך בעיני אלוקים ואדם. והנה אחד מעסקיו הסתבך משפטית עם עסק אחר שבאמצעות עוקץ מתוחכם העמידו בסכנת הפסד של סכום עתק העלול להגיע לעשרות מיליונים. שכר טרחת עורכי הדין שנשכרו לטפל בעניין הגיע למאות אלפים.

אלא שאז החליט ש' לגייס 'עורך דין' נוסף, כזה שדבריו נשמעים למעלה ועושים פרי למטה... הוא נטל על שכמו אחוז נכבד מעלויות הדפסת ספר חדש שעמד להופיע באותה עת בעריכה חדשה, כשהוא משלם מיידית את התחייבותו.

כל כך מהר התרחשו הדברים. באופן פלאי התביעה נמחקה, מי שזממו לנשלו מרכושו נסוגו בבושת פנים כשהם מחויבים בהוצאות משפט בסכום גבוה במיוחד.

חייה של הפעוטה ניצלו

פעוטה בת שלושה חודשים נדבקה ל"ע בחיידק הטורף ואושפזה בבית החולים, במחלקת טיפול נמרץ, במצב לא קל. הרחק מהמכשירים וטובי הרופאים הרוחשים סביבה, נמצא לפעוטה מושיע.

הוריה של הפעוטה תומכים בקביעות ב'מכון מהרא"ל צינץ' ושמם מוזכר מעת לעת בתפילות הנערכות על הציון הקדוש. בני המשפחה התפללו לישועה בזכות הצדיק והילדה הבראה.

"חייהם של אלפי אנשים השתנו לחלוטין, לאחר

שהרימו את נדבתם ותרמו מכיסם למימון הוצאת

ספרי המהרא"ל צינץ", אומרים מנהלי המכון. "אלו

הם אנשים שלא זכו לפני כן לזרע של קיימא, הורים למתבגרים שלא מצאו את זיווגם, בעלי משפחות שהתקשו לפרנס את משפחתם בכבוד ושאר בעלי צרות, לא עלינו ולא עליכם.

הוצאת ספרי המהרא"ל. רבים מטלפנים ואומרים כי הם אמנם מבטלים את כל הוראות הקבע שלהם, מחמת קושי כלכלי פתאומי או חוסר אפשרות זמני לתמוך באחרים, 'אבל אתכם אינני מבטל. אינני מעוניין לוותר על ההצלחה שהתרומה הקבועה למכון מביאה לחיי'. את הנוסח הזה, או דומה לו, אנו שומעים כמעט מדי שבוע".

להנחיל לקהלי יעד חדשים

"רק בימים האחרונים", אומרים מנהלי המכון, "הגיעו לידינו כמה סיפורים מופלאים המצביעים על יכולותיה של הסגולה העתיקה. לא מזמן סיפר לנו אחד מתורמי המכון כי זמן קצר במיוחד לאחר שהרים את תרומתו, מצא בנו בן ה־26 את זיווגו. אלו אינם מעשים בודדים, אלא 'מעשים שבכל יום'.

"אנו מלאים שבח והודיה בכל יום, על כך שזכינו לעסוק בהוצאת ספרי המהרא"ל צינץ. המכון מבצע עבודה שמעולם לא נעשתה באשר לספריו ובעשור האחרון הופצו ספריו באופן שלא היה מעולם בעבר, לא בחייו של המהרא"ל וגם לא לאחר פטירתו. העובדות המשמחות הן שכיום שוכנים ספריו של המהרא"ל צינץ באלפי בתי מדרש וישיבות ברחבי העולם, ושרבבות אלפי איש הוגים בתורתו מדי חודש בחודשו".

תוכלו להצביע על גדולי תורה ואדמו"רים שעשו שימוש בסגולה?

"ראשית, רבים מהתורמים למכון מגיעים בעקבות זאת שאחד האדמו"רים או הרבנים שלח אותם אלינו. בנוסף, רבנים ואדמו"רים רבים הרימו את תרומתם למכון באופן אישי, בשנים האחרונות. כמובן שלא נוכל לפרסם את שמם, ללא שביקשו זאת".

התרומות ל'מכון מהרא"ל צינץ' הן מנת חלקם של כל החוגים והעדות. "עם התורמים נמנים בני עדות שונות וזרמים השונים זה מזה לחלוטין. בתורמים יש אשכנזים כמו ספרדים, חובשי כיפות שחורות לצד חובשי כיפות סרוגות. חסידים, ליטאיים, דתיים, מסורתיים. כולם".

בשנים הקרובות, מקווים במכון להשלים את ההדרת כל ספרי הגאון רבי אריה לייב צינץ. אבל בזאת, כך מתברר, מלאכת הקודש לא תסתיים. אמנם הכרכים המהודרים שבהוצאת המכון יכולים להתפאר באותיות מאירות עיניים, לצד הערות וביאורים המסייעים מאוד ללימוד בספרים, אך במכון רוצים להביא להפצת תורתו של רבי אריה לייב צינץ, בקרב קהלים ואנשים שעדיין אינם לומדים בספריו.

"העובדה שספריו נכתבו בלשון קשה יחסית, מהווה קושי מסוים עבור חלק מהאנשים ללמוד בספרים. לכן אנו מתכננים להוציא את חידושי תורתו כשהם מעובדים בשפה השווה לכל נפש. זו הסיבה שגם לאחר כל המלאכה שעשינו, אפשר לומר כי אנו עדיין בראשית הדרך. יש הרבה מה לעשות למען הפצת תורתו, ואנו מקווים כי ה' יהיה בעזרנו, במלאכה חשובה זו." ‏

הבטחה וקיומה

”ספרים אינם קמעוֹת”, קובע הרה”ג רבי שמואל זילברברג, נשיא מכון ספרי מהרא”ל צינץ ומי שבחזקת אבותיו להדיר את ספרי הגאון רבי לייבוש חריף, שהבטיח להליץ יושר למדפיסי ספריו • שפתותיו של הגאון שחרטבנסר עץ את משאלתו האחרונה דובבות בבית המדרש, היום יותר מתמיד • סיפורה של מצבה

ישראל גרוס
צילום: יעקב נחומי

אלפי יהודים ראו
ישועות גלויות. הרב
שמואל זילברברג

האברך הליטאי עמד בפתח בית האברך הגוראי ברחוב בן זכאי בבני ברק, אינו מאמין לעצמו. הוא, מטובי כולל חזון איש, ממתין כאן ומחזר אחר סגולה לישועה?! יתכן שהיה נעצר, אלמלי הידיעה שמי שהמליץ לו לפנות לכאן הוא לא אחר ממרן בעל ה'קהילות יעקב' – הסטייפלר זצוק"ל, שאף גילה את אוזנו שגם הוא נעזר בסגולה הזאת ואף ראה בזכותה ניסים גלויים. האברך הצעיר שפתח את הדלת, אפילו לא הרים גבה. "הסטייפלר שלח אתכם", קבע יותר משהתעניין, "בואו היכנסו".

חמישים שנה אחרי, אנו מטפסים באותו גרם מדרגות ודופקים על אותה דלת. האברך החסידי מאז, נשאר כאן, פחות אברך ויותר מוכר. הגאון רבי שמואל זילברברג, מי שעל שמו רשומים חיבורים ומעשי חסד רבים, הספיק הרבה. זקנו הלבין, אך החיוך נשאר זהה. "היום, אין כמעט יהודי חרדי שלא שמע על הסגולה הזאת של הדפסת ספרי הגאון מהרא"ל צינץ זי"ע, אין כמעט גדול בישראל שלא מורה על הסגולה הזאת. אבל בימים ההם, כשהסטייפלר שלח אליי, זה עוד היה בגדר חידוש". בחצר גור מוכר הרב זילברברג כבן טיפוחיו של האדמו"ר הבית ישראל זצוק"ל, שבצקלונו אצורים זיכרונות מרתקים שזכה לראות בעצמו. "הקשר הראשון שלי עם הרבי", הוא משחזר בקלות, "היה ביום הבר מצווה שלי. הייתי נער אמריקאי שהופתע לקבל מכתב אישי 'לכבוד הבחור שמואל זילברברג'. על החתום היה הרבי. שנים בודדות לאחר מכן עשיתי את הדרך מארצות הברית לירושלים, בהוראתו של הרבי לאבי ז"ל, ומאז הקשר לא פסק. הרבי גם היה השדכן שלי. ועד היום תמונתו ניצבת לנגד עיניי תמיד".

בציבור הכללי מוכר הרב זילברברג כתלמיד חכם בעל שיעור קומה, נואם מחונן ומחבר פורה. אלא שהפעם אנו מבקשים לשמוע על הסגולה הגדולה, שהוא זה שהוסמך על ידי גדולי ישראל להשלימה ולזכות בה את הרבים.

ההבטחה רגעים לפני ההסתלקות

הרב זילברברג קם אל הארון העמוס בספרים בלויים משימוש, הוא בורר ועורם כמה ספרים עתיקים. "זאת הסגולה", הוא אומר בחיוך. "היא התחילה לפני יותר ממאה ושמונים שנה. התאריך המדויק הוא יום שני ג' באייר תקצ"ג. למי שמכיר את התקופה הזאת, ידוע היטב מי היו אז גאוני פולין. שמות כמו האדמו"ר החידושי הרי"ם מגור, האדמו"ר רבי אברהם מטשכנוב ורבה של וורשה הבירה רבי יעקב גזדוניהייט זכר צדיקים לברכה, נהגים היום בסילוידין. באותו יום הם עמדו רכונים סביב מיטתו של רבם, הגאון הנשגב רבי אריה לייב צינץ, הנודע בכינויו 'רבי לייבוש חריף', שעשה את שעותיו האחרונות בעולם הזה. התלמידים עמדו שם ביראה והערצה, נזהרים שלא להפסיד הגה שיוצא מפיו.

"עשו תחנה בבית העלמין". הרב זילברברג מעתיר תחינה על קבר זקנו לצידו של ציון המהרא"ל צינץ

"מיותר להסביר באיזה מעמד נורא מדובר. שעת הנעילה, הרגעים האחרונים של אחד מגאוני ישראל. הוא הולך ונחלש, רק שפתיו לוחשות ועיניו עצומות. אחד התלמידים מצליח לשמוע מילים מרטיטות: 'וכי מה ההבדל אם אלמד תורה כאן, או אלמד שם בעולם העליון'. התלמידים החלו לקרוא את שמע ולומר וידוי.

"רגע לפני שהכול נגמר, זה קרה", אומר הרב זילברברג ועיניו נוצצות. "לפתע פקח הגאון את עיניו. חלחלה עברה בחדר. ידו הקדושה הורמה. הוא ביקש שייגשו לו את לוח העץ שעמד בפינת החדר. בשארית כוחותיו אחז את הנסר והחל לחרוט עליו את הנוסח שאותו ציווה לכתוב על מצבת קברו. התלמידים עוקבים, והיד הכחושה רושמת 'מי שישתדל בהדפסת ספריו, יהיה לו המחבר למליץ'.

"אחד התלמידים, הגאון רבי מנחם מנדל מראדזין, לא כלא את פליאתו. 'רבי, מדובר בהבטחה שאין לה דומה בתולדות חכמי ישראל'. המהרא"ל הרים את ידיו ולחש 'אין אדם תולה שלט על חנותו, אם אין לו מה למכור'. היו אלו דבריו האחרונים.

"אני מזמין כל יהודי שיוצא למסע על קברי צדיקים בפולין", מציע הרב זילברברג, "לעשות תחנה בבית העלמין העתיק והגדול בוורשה. שם, בחלקת הרבנים, עדיין ניצבת האבן העתיקה כבר

רק הדפיס את החיבורים, אלא השתדל לההדיר ואף הוסיף 'קונטרס אחרון' שכתוב בגאונות מבהילה. האמת שכל חייו היו מוקדשים לההדרת כתבי גדולי ישראל, כמו כתביו של הגאון רבי עקיבא איגר ועוד. אבל בעייסוק בספרי המהרא"ל צינץ הוא ראה מטרה נוספת, לזכות יהודים בישועות".

מכאן החלה מסורת במשפחת זילברברג להדפיס את הספרים. כאשר אירופה נחרבת, הסגולה עוברת לארצות הברית, על ידי אחד הנכדים שמתעקש לשמר את המסורת. "למעשה", מתרפק הרב זילברברג, "מיום עומדי על דעתי, אני זוכר את המשפחה שלנו קשורה בספרים הללו. נולדתי בעיר פיטסבורג שבמדינת פנסילבניה בארצות הברית. גדלתי בצלו של סבי, הגאון החסיד רבי אברהם בנימין זילברברג זצ"ל, רבה של פיטסבורג.

"סבא, שהיה בצעירותו מורה צדק בוורשה, לא שכח את צוואתו של גאון העיר, וגם לאחר שהגיע לארצות הברית, היה מתאמץ להדפיס את הספרים. סבא פיתח את הענף הזה של הדפסה לשם סגולה. אנשים – מכל רחבי תבל – שנזקקו לישועות, אם לזרע של קיימא, לפרנסה ולכל עניין, היו עולים לביתו, תורמים הדפסה ומפיצים את הסגולה.

"בפעם הראשונה ששלח אלי מרן הסטייפלר את אחד מתלמידיו, הוא נימק את הוראתו, כי מכיוון שאבותיי ואבות אבותיי התאמצו כל כך לקיים את הסגולה, הרי שיש מעלה בעצם פעולת הסגולה בכך שהיא תעבור דרכי דווקא. כך הייתה הוראתו שבעקבותיה נכנסתי בעובי הקורה ונטלתי את המלאכה על שכמי".

ההמשך גדולי ישראל מעודדים

גם אחרי עשרות שנים, אין אפשרות לשוחח עם הרב זילברברג, בכל עניין שהוא, מבלי להיחשף לסיפור לא ידוע שהוא ראה בעיניו אצל רבו הבית ישראל מגור. הדבר קורה גם כשהוא מזכיר את הסגולה. "היה זה ביום השני של ראש השנה תשל"ז. ראש השנה האחרון בחיי הרבי. אחרי הצהרים, נקראתי אל הקודש. פני הרבי להבו כמלאך. הוא דיבר עימי דברים נשגבים על יקרת היום, ואף כיבדני כדרכו בכוס תה שהכין בעצמו.

"לפתע, נעצר הרבי. הוא פנה אליי ושאל אם יש לי משאלה שברצוני לפעול. זה היה דבר נדיר אצלו. לא איבדתי את ההזדמנות, והזכרתי את שמו של אחד מידידי שהוזקק להיוושע בבנים. כששמע הרבי את השם, נענה ואמר 'וכי רק הוא

"מרן הסטייפלר נימק את הוראתו, כי מכיוון שאבותיי ואבות אבותיי התאמצו כל כך לקיים את הסגולה, הרי שיש מעלה בעצם פעולת הסגולה בכך שהיא תעבור דרכי דווקא. כך הייתה הוראתו שבעקבותיה נכנסתי בעובי הקורה"

זקוק לישועה? ומה עם פלוני ופלוני ופלוני? וכך הלך ומנה שמות של יהודים נצרכים, שכולם נושעו באותה שנה.

"כשראיתי שמדובר בעת רצון, מיהרתי להזכיר שם נוסף של יהודי שהיה זקוק לרפואה דחופה. אלא שעל פני הרבי נראה היה שכבר איחרתי את המועד. אך אני לא הרפיתי, ביקשתי לנצל את אותו זמן שספרי חיים ומתים פתוחים, והעליתי הצעה: 'אולי אציע לו שיתרום להוצאת ספרי המהרא"ל צינץ, שאלתי. ואז זכיתי לראשונה לשמוע מהרבי דברים בגודל מעלתה.

"הרבי ניגש אל ארון הספרים. הוא הוציא את הספר 'גט מקושר', אחד מחיבוריו של המהרא"ל צינץ, שסבא הוציא לאור. הרבי פתח אותו והחל לעיין בו. למרבה ההפתעה, נוכחתי לראות שבתוך הספר היה מונח קוויטל, שבתוך כדי דפדוף נפל ארצה. מיהרתי להרימו, הרבי עיין בו והחל לברך. עבורי היה זה שיעור נוסף לסגוליות שבספר. הרבי הבהיר לי אז, כי הסגולה הזאת מסוגלת בעת צרה וצוקה, גם כשכלו כל הקיצין".

ואין זוכה אברך גוראי צעיר לקרבה כה גדולה ממרן הסטייפלר?

"שתי תשובות בדבר: ראשית, גם כאן, עמדה לי זכות אבות. בביקורו בוורשה, פגש הסטייפלר את סבי רבי חיים יעקב נפתלי זילברברג, שוחח עמו בלימוד והתרשם מרוב גאונותו. שנית, אלו היו שנים אחרות לגמרי. המנטאליות הייתה שונה. הקיטוב והקטלוג של זמנינו, עדיין לא משלו אז. אני הייתי אברך כולל. כשהתעוררו לי שאלות בלימוד שלא מצאתי להן פתרון, הייתי יוצא לביתו של הסטייפלר ופורס אותן בפניו. באותן שנים, שמיעתו הייתה מעט לקויה, וכדי להציג בפניו את השאלות הייתי רושם אותן והוא היה משיב בעל פה. לא פעם, היה בנו שיבלחט"א, מרן הגר"ח קנייבסקי, מוזמן אל החדר והסטייפלר היה מציע בפניו את השאלה, לשמוע את דעתו.

"באחד הימים, כשהגעתי לביתו, הבחנתי כי אין לי דף לרשום עליו את השאלה. למצער, מצאתי דף שמאחוריו כתבתי לעצמי חיבור, שבו ביררתי את נוסח ה'דרכי משה' של רבינו הרמ"א. באין ברירה, קיפלתי את הדף ורשמתי את הקושיה מאחוריו, והגשתי לסטייפלר. אחרי שסיים להשיב לי, הוא פתח את הקיפול וביקש לקרוא את הדברים שמעבר.

"עד היום", אומר הרב זילברברג במבוכה מחויכת, "בכל פעם שאני נזכר ברגע הזה, אני מסמיק מבושה. הייתי אז אברך צעיר, בן 22, שרשם לעצמו בלי כל תכנית להדפיס, ולפתע גדול הדור

^[1] בקהילה א' באייר תשע"ד (45)

ההדפסה נעצרה ברגע האחרון כתבי ידו של מהרא"ל צינץ רואים אור לראשונה ע"י המכון

"משנות ילדותי הראשונות, אני חי ונושם את ספרי המהרא"ל צינץ", אומר ל'בקהילה' הרב חנוך וידסלבסקי, ראש 'מכון מהרא"ל צינץ' והאיש שלזכותו רשומים עשרות כרכים מפוארים מחידושי רבינו. "ההשגחה הפרטית זימנה את אבי, הרב ראובן וידסלבסקי ז"ל, לעסוק במשימה הנעלית הזאת".

גם כאן קשור הרב שמואל זילברברג, שמפתיע בסיפור ההשתלשלות. "בפעם הראשונה שהגיע אליי השליח מהסטייפלר והחלטתי לסייע לו, קיבלתי המלצה על בית הדפוס של ידידי ר' ראובן וידסלבסקי מתל אביב. הוא היה מדפיס מומחה, ותחת מכבשו הודפסו כל המהדורות הראשונות. מן השמים המליץ רבינו המהרא"ל בעדו, והוא זכה שבנו זוכה להמשיך את המסורת ולהחזיר את כתבי רבינו".

מתי החלטתם להקים את המכון?

"זה היה לפני כ-15 שנה", משחזר הרב וידסלבסקי. "אחרי כמה שנות לימוד והתענגות על דברי רבינו המהרא"ל, נוכחתי לדעת אילו מתיקות וערבות טמונות בכל שורה מדבריו. הבעיה הייתה שעד אז הספרים הודפסו באותיות קטנות ושבורות, שממש לא אפשרו את הלימוד בהם.

"יצאתי לשוחח עם כמה למדנים מגאוני הדור, שהתייגעו גם הם בדברי רבינו. כולם אמרו לי את אותם דברים: מי שיזכה להחזיר את דברי רבינו ולהגישם לפני הלומדים, יעשה שירות חשוב לעולם הישיבות, משום שיש כאן דרך לימוד חדשה ועמוקה, שמקושי טכני נחסכה מהלומדים הסטנדרטיים. חברתי לידידי הרב אריה לייב פפר, ובהסכמתו ועידודו של הרב זילברברג הקמנו את המכון".

ההצלחה הגדולה, תפסה את וידסלבסקי לא מוכן. "כשהתחלנו, לא ידענו עד היכן הדברים מגיעים. מאות יהודים התקשרו מכל רחבי תבל בבקשה לסייע. גדולי ישראל תמכו, ועולם הישיבות קיבל את החיבורים בשמחה גלויה. זאת זכותו הגדולה של רבינו זצוק"ל".

לצד העיצוב וההערות, הוספתם דברים נוספים?

"רק בימים האחרונים ממש", הוא חושף, "לאחר שכבר כמעט הורדנו כרך שלם וחדש לדפוס עצרנו את הכול. בהשגחה פרטית, התקשר יהודי מחו"ל לרב פפר, והודיע כי יש ברשותו את העותק של הספר 'גט מקושר' – שנדפס בחיי המחבר – שהיה שייך לרבינו. הבשורה היא, שעל הספר ישנם הערות ותיקונים חשובים בכתב ידו. הוא שלח לנו את הצילום לזיכוי הרבים. "למרות העלות הגבוהה, עצרנו את הדפוס בשלב של אחרי העימוד, והחלנו לשבץ מחדש את כל ההערות, כל דבר על מקומו. זהו חידוש והישג גדול, שעוד יילמד בעולם הישיבות ויביא תועלת. ממקומו, ודאי ימליץ רבינו בעד כל הלומדים והמסייעים להפצת דברי תורתו".

מבקש לעיין בדבריו. הוא עיין זמן ארוך, וביקשני שאשאיר את הדפים בידי. מסתבר שהרעיון לברר את מקחו של הרמ"א נשא חן בעיניו. בפעם הבאה שהגעתי, הוא לא חדל מלשבו. הוא העיר את עיני לנקודה מסוימת שצריכה בירור. 'מלבד זה', אמר, 'זה ממש טוב ומועיל'. אחרי שביררתי את אותה הערה, נחה דעתו. 'אכתוב לך הסכמה', אמר מרן מדעתו. הייתי כחולם.

"מרוב מבוכה, אמרתי כי לא היה בתכניתי להדפיס את החיבור, ורק רשמתי את זה לעצמי. אך הוא ביטל את דבריי. כשניסיתי להציע שאולי יכתוב את ההסכמה מבלי להזכיר את שמי, הוא פסק בנחרצות 'בשום אופן לא. כשכותבים ספר הלכתי, יש לכתוב את שם המחבר, שאם ירצה מישהו להעיר ולתקן, יוכל לעשות זאת', הזכיר את דברי החפץ חיים בהקדמתו למשנה ברורה. ואז התיישב לכתוב לי בתארים מופלגים, שאין לי מושג מדוע זכיתי בהם".

התוצאות

יהודים רבים נושעים

"במשך עשרות השנים שאני מתעסק בהדפסה", מגלה הרב זילברברג, "לא היו חוגים או עדות שלא פנו אליי. חסידים, מתנגדים, ספרדים ואשכנזים'. עוד לפני המלחמה פרסם את העניין כ"ק האדמו"ר ה'דברי יואל' מסאטמאר זצוק"ל, שהורה לאחד מבני משפחתו להדפיס את הספרים. הוא עשה זאת באופן עצמאי, לא דרך סבא. כך גם הגאב"ד רבי משה אריה פריינד זצוק"ל מימן בשנותיו האחרונות את ההדפסה מכיסו, ואף ערך מעט את הספרים. "אם רק אתחיל לפרט רשימה שמית של גדולי הדורות שהעידו על נכונות הסגולה הזאת, אצטרך להקדיש לכך דקות ארוכות. די אם אזכיר בדורות הקודמים את הרה"ק רבי צדוק הכהן ה'צדקת הצדיק' מלובלין זצוק"ל, ואת רבני וורשה. וכך גם בדורנו מרן הגר"ע יוסף זצוק"ל, ולהבחל"ח מרן הגר"ח קנייבסקי שמורה לכל שואליו כי זו סגולה בדוקה, ואף מרן הגרא"ל שטיינמן והאדמו"ר המקובל רבי דוד חי אבוחצירא מנהריה שמעידים על הסגולה".

אך לרב זילברברג יש עד נאמן וזמין. "השולחן הזה, שסביבו אנו יושבים, יכול להעיד על עשרות מופתים מופלאים שאין להם הסבר על פי דרך הטבע. אני מעולם לא פרסמתי את הסגולה, אך היא עשתה לה כנפיים בכוחה הגדול. איש סיפר לרעהו. אב העביר לבן וכך התגלגלו הדברים".

ובכל זאת, במשך השנים ודאי היו מופתים שנחרטו בליבכם יותר.

"יש עשרות מופתים. מבלי להתכונן, אני יכול להזכיר מיד באותו יהודי ראשון, שנשלח אליי מהסטייפלר ובעקבותיו נכנסתי לעומק העניין. הוא ציפה הרבה שנים לילדים. הספר הודפס בעזרתו, ובסוף אותה שנה הוא התדפק על דלתי לבשר כי נולדה לו בת ואני מוזמן לקידושא רבה. מאז, ידעתי, שגם אם יקשה עליי הדבר, לא אוכל להפסיק.

"ויש גם סיפור שהייתי עד לו. אחד ממכריי, אברך תלמיד חכם נכבד, הסתבך בכמה עסקאות כושלות שהפכו אותו לבעל חוב, שעשרות אלפי שקלים נושים בו. הוא החל מתרוצץ מגמ"ח לגמ"ח, עד שכמעט לא הצליח להמשיך בלימודיו. הוא התייעץ עם אחד מיידידיו, שסיפר לו על הסגולה הידועה. דא עקא שאותו מסכן חשש מאוד לקחת על עצמו סכום כסף נוסף שיצטבר לחובותיו. הוא בא אליי ושאל אם יש מישהו שמוכן להצטרף עמו בחצי מהסכום, ויחד יוציאו את הספר. שידכתי לו מישהו, ושבווע אחרי הדפסת הספר הופתעתי לראותו שוב.

"הוא ישב כאן, על הכיסא הזה, והוציא סכום של 10,000 לירות. הוא הניח על השולחן ואמר לעיניי המשתאות 'זו תרומה נוספת להדפסת עוד ספר'. ניסיתי להבין מיהו מנהל הגמ"ח הנדיב שנתן בו אמון כה רב, אך הוא בהחיר לי: 'זכיתי בלוטו ב-100,000 לירות'. הוא כנראה קיווה לזכות שוב בהגרלה הקרובה..."

"תוך כדי דיבור, אני נזכר בעוד סיפור קרוב, כאן ברחוב הזה, לפני שנים אחדות. יהודי שחלה רח"ל במחלה ממארת. מצבו הרפואי היה מייאש. הרופאים לא תלו תקוות, אלא שהוא החליט להוסיף טיפול נוסף. הוא פנה אליי ותרם סכום כסף להדפסה. אחרי חצי שנה, הוא הפתיע את האופטימיים שבצוות הרפואי".

רק כדי להוכיח את דבריו, הרב זילברברג יוצא אל החדר השני וחוזר עם ערמת מכתבים בלים מיושן. הוא מתרחק מעט, מתאמץ להסתיר את השמות והכתובות. "מהמכתבים האלו לבד", הוא מנופף, "אפשר למלא ספר שלם של ישועות שאירעו. כל המכתבים כאן מסיימים בסיום. 'ובס"ד, לתקופת השנה, זכינו לחבוק את בנו שקראנו את שמו 'אריה לייב' על שם רבינו המחבר זצוק"ל', או 'וברוך הרופא חולים, שבה בתנו לאיתנה, בניגוד לסברת הרופאים'. דבר מדבריו של אותו צדיק לא נפל ארצה".

הרלוונטיות של הסגולה, תקפה אף לאחר כל כך הרבה שנים?

"בילדותי, שאלתי את אותה שאלה את סבי רבי אברהם בנימין, הרב מפטיסבורג, שהתגורר בניין לידנו ורבות שהיתי בצילו. סבא אמר לי את המקובל לו מפי צדיקים. 'בכל דור ודור', אמר סבא, 'מחליפים בבית דין של מעלה את הדיינים. וזאת, כדי שהם יוכלו להבין גם את האתגרים והניסיונות של הדור שלהם ולשפוט אותו בהגינות. יש דיון אחד שלא משתנה, הוא המהרא"ל צינץ. כי הוא התחייב לכל דור להמליץ טוב', אמר לי סבא ולימדני לדורות".

הסגולה

ללמוד את הספרים

אם ציפיתם בשלב זה למספר טלפון ולכתובת למשלוח תרומות, אתם לא מכירים את הרב זילברברג. בשנים האחרונות הוא קידם את הסגולה הזאת למקומות אחרים וחדשים. מסתבר שההצלחה הגדולה הביאה גם בעיה קטנה.

הגה"ק רבי חיים יעקב נפתלי זילברברג מויערשוב

הרה"ג רבי אברהם בנימין זילברברג מפטיסבורג

"אני מזמין כל יהודי שיוצא למסע על קברי צדיקים בפולין", מציע הרב זילברברג, "לעשות תחנה בבית העלמין העתיק והגדול בוורשה, שם, בחלקת הרבנים, עדיין ניצבת האבן העתיקה כבר למעלה ממאה ושמונים שנה ומעידה על ההבטחה הגדולה הזאת"

"הספרים הפכו לסגולה בלבד. זה נהיה כמו קמע. אנשים שכחו שמדובר בספרי לימוד שיש להגות בהם.

"כדי לזכות ב'סגולה' מבלי להוציא הון רב, אנשים פשוט צילמו את הספרים במכונות צילום פשוטות, וכך הפכו את הספרים לבלתי קריאים. ממש ההפך מכוונת המחבר, שהתכוון שילמדו בהם. הדבר כאב לי מאוד וחיפשתי פתרון".

מי שנחלצו לסייע היו צמד אנשי ספר מובהקים, הרב חנוך וידסלבסקי והרב אריה לייב פפר, שהחליטו לעשות מעשה. הם הצטרפו אל הרב זילברברג וכך הוקם 'מכון מהרא"ל צינץ' הנודע. "המכון", מסביר הרב זילברברג, "מבצע למעשה את עומק כוונת המחבר. מכאן ואילך, חדלנו להדפיס מהדורות צילום בעלות אותיות רש"י שבורות וצפופות.

"לראשונה מזה כמאה שנה, החלו הספרים הללו להילמד בישיבות, משום שהם הושיבו צוותים של תלמידי חכמים מופלגים, שישבו על החיבורים וההדירו אותם מחדש. הם פענחו כל מילה בטקסט, תיקנו שגיאות רבות שהצטברו במהלך עשרות הדפסות חובבניות, סיקלו טעויות, שתלו מראי מקומות והוסיפו מדורים חדשים של הערות והסברים נחוצים, עד שכך החלו עשרות בני ישיבות להתענג על תורתו של גאון חכמי פולין".

כאמור, הרב זילברברג הוא איש ספר במונן העמוק של הבקיאיות והלמידה, ולא רק של ההדפסה והמו"לות. הוא בקי גם בתוכן ומבנה: "לא מדובר בספרים קלים. יש כאן עיון ופנפול פולני, שלא מיועד למתחילים. בל נשכח למי נמסרו השיעורים. הם נאמרו לחריפי ישיבות פולין. אבל למי שמוכן להשקיע מאמץ, מובטחת חוויה לימודית מסעירה. יש בספרים הללו, כמויות של מתיקות התורה. מומלץ לכל מי שרוצה לחוש טעם בלימוד.

"אכן בשנים האחרונות, מאז שהחלנו להוציא את הספרים 'מעניי החכמה' על מסכת בבא מציעא, אנו מקבלים פניות מהמוני בחורי ישיבות ואברכי כוללים. אנו מקפידים לקיים את צוואת המהרא"ל ולחלק את הספרים למאות מוסדות וישיבות. אותו ספר שבעבר היה כרך אחד דקיק, הפך לאחר ההדרת המכון לשלושה כרכים גדושים. ממש פנים חדשות באו לכאן.

"אם נתייחס לסגולה, המכון גם הקטין את הסכומים. אם בעבר הלא רחוק, נדרשו אלפי שקלים כדי להפיץ את הספר, היום ניתן פשוט לתמוך במכון ובפעולותיו ובכך להביא את חיבורי רבינו לקהלי לומדים רבים, והדברים קל וחומר, אם למי שמשתדל להפיץ, התחייב המחבר להמליץ יושר, מידה טובה כפולה ומכופלת של טוב תבוא לאלו שהוגים בדבריו ומתאמצים לדובב את שפתותיו".

גם היום, עשרות שנים אחרי שנשלח על ידי גדולי ישראל להמשיך את מורשת אבותיו, הרב זילברברג עדיין להוט לעשות ככל שאפשר להפצת תורתו. "אם בזכות הפגישה שלנו, יתווסף יהודי אחד שילמד בספרי המהרא"ל צינץ, והיה זה שכרי". ■